

Rakennus- ja ympäristövaliokunta  
PL 7  
04131 Sipoon kunta

Lupa- ja valvontavirasto  
kirjaamo@lvv.fi

**Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Itärata Oy:n Itäradan YVA-selostuksesta LVV-U/20947/2026**

Itäradan YVA-menettelyn selostusvaiheessa ratalinjausvaihtoehdot ovat muuttuneet ohjelmavaiheesta. Uutena vaihtoehtona on nyt myös uusi linjausvaihtoehto NE Nikkilän eteläpuolella, joka kulkee lähes koko matkan itäisintä osuuttaan lukuun ottamatta Sipoon alueella tunnelissa.

Itäradan junaliikenne tulisi nostamaan melutasoja taajamissa ja kyläalueilla. YVA-selostuksessa on esitetty, että suurin osa rakennuksista voidaan suojata meluntorjunnalla, mutta meluvaikutus on kuitenkin ilmeinen esimerkiksi radan läheisyyteen sijoittuvilla ulkoilureiteillä ja luonnonympäristöön. YVA-selostuksen kappaleessa 11.4.2. tulee lisätä, että liikennöinnin aikainen melu voi olla haitallinen vaikutus viitasammakoille, sillä se voi lisääntymisaikana peittää koiraiden ääntelyn.

Junaradan ekologisia yhteyksiä pirstova vaikutus on arvioitu suureksi (kohtalaiseksi tunnelivaihtoehdossa). Sipoossa junarata muodostaisi uuden erityisesti pohjois-eteläsuuntaisen esteen maan pinnalla. Samassa suunnassa ekologiset yhteydet katkeavat tai heikkenevät jo nykyisellään Öljytien, osittain olemassa olevan junaradan ja voimalinjan vuoksi, joista jälkimmäiseen on suunnitteilla lisäystä Fingridin uudesta 400 kV-linjasta. Ainoastaan vaihtoehto N sijoittuu lyhyellä jaksolla Kilpilahden olemassa olevaan rataosuuteen.

Arviointiselostuksen pintavesiä käsittelevässä kappaleessa 14 todetaan, että vaihtoehdon N rakentamisen vuoksi Ollbäckenin puron uomaa jouduttaisiin siirtämään ratalinjauksen ulkopuolelle. Selostuksen mukaan uomaa joudutaan siirtämään useiden kilometrien matkalta ja siirron vaikutuksesta uoman nykyinen mutkittelevuus menetetään. Lisäksi ratalinjauksille muualla osuvat norot menetetään rakentamisen aikana. Valiokunta toteaa, että Ollbäckenin puronvarsilehtoineen on Nikkilän alueella erityinen luontokohde, johon ei tule kohdistaa näin raskaita toimenpiteitä alueen ominaispiirteiden ja luonnonmonimuotoisuuden säilyttämiseksi.

Nikkilän eteläpuolinen linjaus (NE) aiheuttaa vähäisiä vaikutuksia maanpäälliseen ympäristöön, sillä se sijoittuu lähes kokonaan tunneliin. Tämän vaihtoehdon toteutuessa on kiinnitettävä erityistä huomiota pohjavesien suojeluun. Selostuksen mukaan tunneli voi aiheuttaa muutoksia Brobölen pohjavesialueella erityisesti pohjaveden pinnan tasoon. YVA-selostuksen mukaan tässä vaiheessa ei ole vielä selvillä suunnitelmaa mahdollisten tunneliosuuksien kuivatusvesien johtamiseen tai louhittujen massojen sijoittamiseen, mutta Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa Sipoon alueen vesistöjen erityisyydestä, mikäli niihin aiotaan johtaa kyseisiä vesiä rakentamisen ja käytön aikana. Valiokunta katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelussa Sipoon osalta tulee keskittyä NE-vaihtoehtoon, jolla on arvioitu olevan vähäisimmät vaikutukset ympäristölle. Tämä ratalinjaus Sipoon kohdalla on myös Itärata Oy:n jatkosuunnitteluun valitsema vaihtoehto. Tähänkin vaihtoehtoon liittyy kuitenkin tässä vaiheessa oleellisia epävarmuustekijöitä, sillä suunnittelu on edelleen hyvin yleisellä tasolla eikä sitä voida pitää täysin ongelmattomana.